

‘समानो मन्त्रः समितिः समानी’

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Programme 3rd Semester Examination, 2021

DSC1/2-P3-SANSKRIT

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. Answer any **one** of the following questions: 12×1 = 12
- (a) Give an account of the fickleness of character of Lakṣmi as advised by Sukanāsa to Candrāpīḍa.
- (b) Write a detail note on Bāṇabhaṭṭa’s style.
2. Translate into English or Bengali any **two** of the following: 3×2 = 6
- (क) राजा चन्द्रापीडस्य यौवराज्याभिषेकं चिकीर्षुः प्रतीहारानुपकरणसंभारसंग्रहार्थमादिदेश । तमुपस्थितयौवराज्याभिषेकं च तं कदाचिद्दर्शनार्थमागतमारूढविनयमपि विनीततरमिच्छन् शुकनासः सविस्तरमुवाच ।
- (ख) मनसा देवताध्यारोपणप्रतारणासंभूतसंभावनोपहताश्च आन्तः प्रविष्टापरभूजद्वयमिवात्मबाहुयुगलं संभावयन्ति । त्वमन्तरितृतीयलोचनं स्वललाटमाशङ्कन्ते । दर्शनप्रदानमप्यनुग्रहं गणयन्ति, दृष्टिपातमप्युपकारपक्षे स्थापयन्ति, संभाषणमपि संविभागमध्ये कुर्वन्ति, आज्ञामपि वरप्रदानं मन्यन्ते, स्पर्शमपि पावनमाकलयन्ति ।
- (ग) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः । अनुज्झित धवलतापि सरागैव भवति यूनां दृष्टिः । अपहरति च वात्येव शुष्कपत्रं समुद्भूतरजोभ्रान्तिरति-दूरतिदूरमात्मेच्छया यौवनसमये पुरुषं प्रकृतिः । इन्द्रियहरिणहारिणी च सततमतिदूरन्तेयमुपभोगमृगतृष्णिका ।
3. Answer any **three** of the following questions: 2×3= 6
- (a) What is the derivative meaning of the word कादम्बरी ?
- (b) Who was ‘ताडापीर’ ?

- (c) How many types of गद्यकाव्य in Sanskrit prose literature? To what category of गद्यकाव्य शुकनासोपदेश belongs?
- (d) "अपरिणामोपशमो दारुणो लक्ष्मीमदः"— What is the significance of this line?
- (e) How many राजविद्या described in शुकनासोपदेश . Name them.

UNIT-II

4. Answer any **one** of the following questions: 12×1 = 12
- (a) Write a detailed note on दण्डी and his work.
- (b) Give an estimate of 'सुबन्धु' as a prose writer.
5. Answer any **one** of the following: 6×1 = 6
- (i) कथाकाव्यम्, (ii) हर्षचरितम्, (iii) दशकुमारचरितम्।
6. Answer any **three** of the following questions: 2×3 = 6
- (a) What are the names of the ten Kumāras, described in दशकुमारचरित ?
- (b) What do you mean by त्रयी in prose Romance?
- (c) What is the main difference between कथा and आख्यायिका।
- (d) Who is the author of वासवदत्ता ?
- (e) What type of prose is कादम्बरी?

UNIT-III

7. Translate any **two** of the following into Sanskrit: 6×2 = 12
- (a) पुराकाले बोधिसत्त्व कोशलदेशे कोनो एक ब्राम्हणकुले जन्मग्रहण करेछिलेन। तार तिनटि कन्या छिल। तादेर विवाहेर पूर्वेइ तिन परलोकगमन करेन।
- (b) ग्रहइ आमामेदेर सबचाइते बड़ बन्धु। आमामेदेर बन्धुदेर परिवर्तन वा मृत्यु हते पारे, किन्तु ग्रह सर्वदाइ आमामेदेर साथे कथा बले।
- (c) निजेर स्वार्थसिद्धिरेर काजे प्रवृत्तिइ हल जीवगणेरेर स्वभाव। जगते परेरेर हितार्थे प्रवृत्ति दुर्लभ। ये ब्यक्ति परेरेर कल्याणे प्रवृत्त हन तिन स७ पुरुष।

—x—